

FIONA-etäkäyttöjärjestelmän käyttäminen

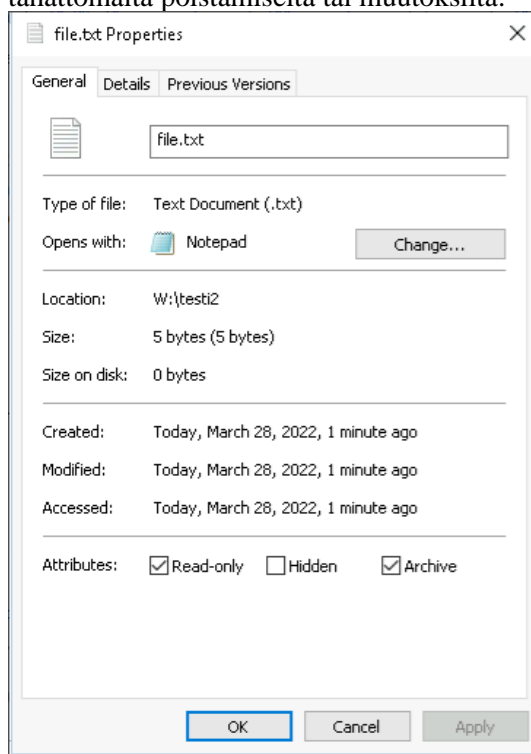
Tunnistautuminen ja kirjautuminen:

- Kirjautumissivu: <https://fiona.stat.fi>
- Tuetut selaimet: Chrome ja Firefox
- Tunnistustavat: Virtu/Valtion tunnistuspalvelu, Haka, Suomi.fi, Edugain
  - Suomi.fi-tunnistusta käyttävän tulee käydä rekisteröitymässä FIONA-palveluun kertaalleen osoitteessa <https://adfs.eta.csc.fi/adfs/ls/IdpInitiatedSignon.aspx>. Valikosta valitaan Suomi.fi, josta käyttäjä ohjautuu tunnistautumissivulle. Tunnistautumiseen käytetään verkkopankkitunnuksia tai Mobiilivarmennetta. Suomi.fi-käyttäjien tulee käydä kerran rekisteröitymässä ennen ensimmäistä kirjautumista (HUOM: palomuurin tulee olla avattuna, jotta pääsy rekisteröintisivulle toimii.)
  - Haka-tunnistautumista käyttävän tutkijan tulee toimittaa Tutkijapalveluihin tieto Haka-tunnuksen attribuuttiarvosta. Attribuutti on ”EduPersonPrincipalName” ja se muistuttaa sähköpostiosoitetta. Attribuutin arvon voi tarkastaa kirjautumalla osoitteeseen <https://rr.funet.fi/haka/>
  - Edugainia käyttävän tutkijan ulkomaisen kotiorganisaation pitää olla tarkastanut tutkijan henkilöllisyys ennen Edugain-tunnuksen luovuttamista. Tutkijapalvelut tarkastavat, että organisaation Edugain-tunnusten luovutus noudattaa tätä prosessia.
- Tunnistautuminen FIONA-järjestelmään vahvistetaan Duo Mobile -tunnistautumisella. Tämä edellyttää käyttäjältä Duo Security -sovelluksen asentamista kännykkäänsä. Tästä tarkemmat ohjeet kuvineen FIONA-etäkäyttöjärjestelmän kirjautumisohjeessa: https://www.stat.fi/static/media/uploads/tup/mikroaineistot/fionan_kirjautumisohje.pdf
- **Duo-aktivointiviesti on voimassa 7 vrk sen saapumisesta** → mikäli aktivointiviesti ei ole enää voimassa, voit olla suoraan yhteydessä FIONAn tekniseen tukeen. Ohjeet tukipyynnön tekemiseen 1.6.2023 alkaen löytyvät teknisen tuen portaalista osoitteesta <https://wiki.eduuni.fi/x/D5ZXFQ>.
- Työskentelyn päätteeksi suositellaan kirjatumaan järjestelmästä kokonaan ulos. Tämä tapahtuu valitsemalla käynnistysvalikosta ns. hahmo-kuvake ja tämän jälkeen sign out. Mikäli käyttäjällä on käynnissä esim. ajoja tai muita pitkäkestoisia sovellussuorituksia, voi yhteyden katkaista jättäen istunnon auki. Tämä tapahtuu valitsemalla käynnistysvalikosta ns. ”virtanappi” ja tämän jälkeen ”disconnect”. Tällöin resurssit tai lisenssit eivät vapaudu muille käyttäjille, mikä tulee huomioida varsinkin useamman käyttäjän hankkeissa.

Työskentelyyn liittyviä seikkoja:

- FIONAn käyttö useammalla näytöllä ei ole mahdollista.
- Mikäli resoluutio on heikko, kokeile FIONAn käyttämistä Firefox-selaimessa.

- Kansiorakenne FIONAssa on seuraava:
  - Data sijoitetaan D-levyllä seuraavasti: custom-made: räätälöity aineisto, polussa D:\hankekoodi\custom-made\
    - metadata: valmisaineistojen muuttujakuvaukset
    - ready-made: valmisaineistot
    - external: ulkopuoliset aineistot (koskee vain avattavia uusia hankkeita, vanhojen hankkeiden kohdalla ulkopuoliset aineistot viedään external-kansioon vain tutkijan pyynnöstä)
  - Työtiedostot tallennetaan W:-levylle, johon etähankkeen käyttäjät voivat esim. luoda omia alikansioitaan.
  - Hankkeen W:-levyn tallennustila on lähtökohtaisesti 300 GB. Lisätilaa on mahdollista hankkia voimassa olevan hinnaston mukaisesti.
  - E:-levy on paremmin (tiiviimpi tahti sekä pidempi säilytysaika) varmuuskopioitu kuin W:, joten koodit sekä vastaavat pienet ja tärkeät tiedostot suositellaan säilyttämään E:-levyllä.
- Voit laittaa yksittäisen tiedoston lukutilaan, jos haluat suojella tiedostoja tahattomalta poistamiselta tai muutoksilta:

- Tuetut ja oletuksena asennettavat sovellukset versioineen on listattu Tilastokeskuksen sivuilla: <https://www.stat.fi/tup/tutkijapalvelut/fiona-etakayttojarjestelma.html>
- Useampi virheellinen kirjautumisyritys aiheuttaa käyttäjätunnuksen lukkiutumisen n. 20 minuutin ajaksi. Tämän jälkeen kirjautumista voi yrittää uudelleen.
- FIONAn häiriötilanteista tiedotetaan Tilastokeskuksen sivuilla: <https://www.stat.fi/tup/tutkijapalvelut/fiona-etakayttojarjestelma.html>

Tulosteiden pyytäminen - tutkimushankkeet:

- Etäkäytössä tuotetut tutkimustulokset tarkastetaan ennen tietojen luovuttamista eikä etäympäristöstä voi siirtää tiedostoja omalle työasemalle itse, vaan tiedonsiirto tapahtuu erillisellä pyynnöllä sähköpostin (tutkijapalvelut@stat.fi) kautta. Tarkastus tapahtuu 1–2 työpäivän kuluessa.
  - Ulos pyydettyvät tiedostot tulee tallentaa O-levylle, ja niiden tulee olla selkeästi tulkittavia sekä erillisten tietosuojasääntöjen mukaisia. Käyttäjä on vastuussa siitä, että tiedostot ovat sääntöjen mukaisia.
  - Lähetä sähköpostiviesti em. osoitteeseen ja kuvaile siinä ulos pyytämiäsi tiedostojen tietosisältöä.
  - Solukohtaisten havaintojen lukumäärän tulee olla taulukoissa näkyvissä, samoin kuin myös estimaattien ja tunnuslukujen laskennassa käytettyjen havaintojen lukumäärät. Myös kuvien taustalla olevien havaintojen lukumäärät tulee ilmetä tulosteesta.
  - Mikäli havaintojen lukumäärä ei ilmene varsinaisista tulosteista kerrothan sen viestissäsi. Mainitse sähköpostiviestissä etähankkeen koodi (esim. x01).
  - Tulosteet tulevat tarkastuksen jälkeen automaattisena sähköpostiviestinä n. 15 minuutin kuluttua tarkistuksesta (joissain tapauksissa viestit ovat ohjautuneet vastaanottajan roskapostikansioon, joka kannattaa tarkistaa, mikäli tulosteita ei kuulu)
- Tulostiedostojen määrä ja koko tulee pitää kohtuullisena. Kohtuullinen määrä tarkoittaa käytännössä vain muutama yksittäisiä tiedostoja, jotka on tarkoitus julkaista, eikä esim. kirjoittajaryhmän vertailtavaksi tarkoitettuja kymmeniä eri versioita tai pitkiä lokitiedostoja.

Ongelmatilanteet ja ylläpito

- Tilastokeskus vastaa etäkäyttöjärjestelmän ylläpidosta virka-aikana. Ongelmatilanteissa voit olla suoraan yhteydessä FIONAn tekniseen tukeen. Ohjeet tukipyynnön tekemiseen löytyvät osoitteesta <https://wiki.eduuni.fi/x/D5ZXFQ>. Viestiin kannattaa liittää mukaan esim. kuvakaappaus virheilmoituksesta sekä tieto ongelman ajankohdasta. Ongelmatilanteissa käyttäjän tulee ensisijaisesti ottaa yhteyttä oman organisaation IT-tukeen.
- Tilastokeskus ei vastaa ohjelmistojen käyttötuesta.
- Tilastokeskuksella on oikeus sulkea järjestelmä ylläpidollisista syistä. Huoltokatko on normaalisti n. kerran kuukaudessa. Tulevista huoltokatkoista ja mahdollisista muista häiriöistä kerrotaan Tilastokeskuksen sivuilla: <https://www.stat.fi/tup/tutkijapalvelut/fiona-etakayttojarjestelma.html>. Lisäksi mahdollisista muista häiriöistä kerrotaan ajankohtaisissa tiedotteissa kirjautumisen yhteydessä.

Tutkijoiden omien tiedostojen sisäänvienti:

- FIONAan on mahdollista viedä tutkijan omia tiedostoja. Tutkija ei kuitenkaan pysty itse siirtämään FIONAan mitään, vaan tämä tapahtuu Tutkijapalveluiden kautta.
- Sisään vietävät tiedostot lähetetään Tutkijapalveluihin (tutkijapalvelut@stat.fi), jossa ne tarkistetaan ennen sisäänvientiä.
- Mikäli tiedosto sisältää tutkimusaineistoa, tulee sen lähde ilmoittaa yhteydenottoviestissä.

Hankkeen päättyminen

- Kun hanke päättyy eikä käyttö lupaa enää jatketa, käyttäjän tulee pyytää ulos ne koodit ja mahdolliset aputiedostot, jotka halutaan säilyttää. Hankkeen päättyttyä kaikki tiedostot poistetaan 6 kk:n kuluttua, ellei hankkeelle haeta jatkoa.